

N

A' FELS. R. TSASZAR. K. ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES B. VEDELMEBŐL.

*Költ. Bétsben Januariusnak 10 dik napján 1794.
esztendőben.*

Spanyól Ország.

Barcellonából Spanyól Országának, 's nevezetesen Cataloniának nagy, népes, gazdag, szép, és mesterségesen meg erősített városából érkezett tudósítások szerént, minden dolgait, rendeléseit, és hadi készületeit úgy intézte *Don Ricardos* Spanyól hadi vezér, hogy ismét Fr. Országának napnyugoti részébe üthessen, és ha lehetséges lehet, körme közé kerithesse *Perpignánt*, a' Roussiloni Grófságnak fő és igen erős városát, a' mellyre már régtől fogva ásétozik. Az igaz, hogy, ha ezen fel tételében bölcsogülhetne, nemcsak a' Spanyól, hanem más Frantziák ellen ha-

dakozó nemzeteknek is könnyiténé előmeneteleket, kiváltképen, hogyha öszve tsatolhatná magát a' Rojalistákkal, kiknek számok nemtsak a' céli, hanem a' napnyúgoti Fr. Országban is erősen szaporodik. A' Spanyol táborozó sereg, a' királynak parantsolattya fzerént, 70 ezer főre fog szaporittatni, a' ki leg közelebb azt hirdettette ki Orizágaiban, hogy, a' kik a' föld nép közül, hazájoknak védelmezésére fogják magokat ajánlani, és a' pártos Frantziák eileu fegyvert fognak, kenyerek, és napjában 5 real, az az, 12 krajtzár zsóldjok fog lenni. A' leg közelebb táborba szállott Spanyol recruták közt vólt az az új regiment is, melyet *Duca Medina Celi*, igen gazdag Spanyol gavallér, tulajdon költségén állított fel a' királynak szolgálattyára, és valameddig tsak a' Frantziák ellenszóló háború tart, mind addig maga fog magának zsóldot adni. *Urgel* városába, mely ellen nagyon közförülük fogaitkat a' Frantzia patrioták, hat batalion gyalogság fog küldtetetni őrizetbe. Múlt Novembernek végén hat transport hajót rakván meg a' Frantziák katonákkal, a' *Rosari* környék felé küldötték, kétség kívül olly fel tétellel, hogy ottan ki szállithassák őket a' szárazra, és annyival bellyebb fűthassák magokat Spanyol Országba; hanem bezzeg porúl jártanak kakas uramék, mivel elől a' meg vonatott harang szóra öszve tsuportozott parasztság, hátúl pedig égy Spanyol hadakozó hajó körül vette őket, 's mind egy lábíg el fogta.

Austriai Belgyiom.

Brüsszelből az iratik, hogy a' cantonirungba szállitatott Cs. K. seregeknél ismét nagy mozdulás tapasztaltatik, és a' mint a' készületekből gyantani lehet, *Jourdan* Frantzia Generál ellen vagon a' izél fel tétetve, a' ki a' kormányára bizatott Frantzia patriota sereg közzül 16 ezer embert küldvén a' Normanniában lévő Rojalisták ellen, meg lehetössen meg gyengítette magát. —

Sőt *Monsból* is az a' hir jöve hozzánk, hogy mi-
nekutánna egynéhány hadi tanácsot tartott vol-
na *Koburg* hertzeg a' Generálisokkal, közönséges
parantsolatot küldött minden Cs. K. regimentek-
hez, hogy égyetlen eggy hadi tisznek se adat-
tasson szabadtság az el menetelte. Kétség kívül
eggy olly hatalmas diversiót akar a' fő kórmá-
nyozó vezér a' Frantziák ellen tenni, a' melly
mind a' Rojalistáknak, mind a' *Rajna* mellett tá-
borozó égyesült seregeknek könnyebséget sze-
rezzen. Sokan úgy gyanakodnak, hogy *Ryssel*
városa vagyon a' rostában, mellynek lakosait
égyedül a' gvilloinétól, és a' revolutionalis sereg-
nek kégyetienségéről való félelem tartoztatta ed-
dig is a' Frantzia fejtelen fejektől való el szaka-
dástól. Ha egyéb oka nem volna is a' Frantzia
nemzetnek a' kégyetlen uralkodók ellen való ki-
kelésre, elegendő volna az említett revolutiona-
lis seregnek gyakorlott sok törvénytelenége, a'
melly égyik tartományból a' másikba menvén,
immár sok ártatlan vért ontott ki. Múlt Novem-
bernek végén egynéhány 100 ember menvén ezen
zabolátlan serégből *Dovaiba*, sok el türhettetlen
törvénytelenéget gyakorlottanak annak lakosai
ellen, 's igen kevésbe múlt el, hogy az ott fek-
vő őrző katonák közt és köztök véres perpatvar
nem támadott. Végtére a' lett belőle, hogy meg-
únván a' N. Gyűlés az ezen sereg ellen ment sok
panaszt, előjáróikat gvilloiniróztatta, magokat
pedig a' katonákat, más regimentek közzé olzta-
ta. Utólyára azt a' hirt is *Brüsszelből* vettük,
hogy azoknak a' seregeknek, a' mellyek *Ostendébe*,
's onnan *Tulomba* menni igyekeztenek, ellenkező pa-
rantsolat küldetett, kiváltképen azon okból, mi-
vel ismét keményen fenik fogákat a' Frantziák
napnyúgoti Flandria ellen, a' hol múlt ősszel any-
nyi nyomait hagyták minden emberi érzékenységei
ellenkező kégyetlenségeknek. — Valamiké-
pen *Brüsszelben*, úgy más Belgyiomi városokban
is meg fogattatnak, 's őrizet alá adattatnak az
olly idegenek, a' kik semmi tanúbizonyosság leve-
let nem mutathatnak jámbor viséletekről.

tén alól irással: *pour la loi et le Roi*, az az: a' törvényért és a' királyért, és mintegy 500 főből állanak.

Ennekelötte néhány hólnapokkal, nemtsak igen kedvezni láttatott az északi Amerikai köz társaság a' Frantzia pártos nemzetnek; hanem ennekfelelte, mint bizonyos dolog, úgy beszélte-tett, hogy miatta fegyvert ránt az Anglusok ellen. Most pedig ellenkező hirt hallottunk Amérikából, melly szerént Generál *Washington*, a' nevezett K. Társaság hadi dolgainak fő kormá nyozója egy parantsolatot tétetett közönségessé, mellyben minden Frantzia szolgálatban lévő Amé- kánusok hazá ellenségeinek lenni tartatnak. Egy- szersmind az is meg határoztatik, hogy a' melly Anglus hajót az Amerikai ki kötő helyektől há- rom mélyföldnire vesznek el a' Frantziák, leg ottan adattasson vissza törvényes urának.

• BCŰ Cluj / Central University Library Cluj

Helvétzia.

Éggynéhány Genevai levelek bizonyosnak len- ni mondják, sőt itten is közönségessen hirdette- tik, hogy múlt hólnapnak 2-dik napján, vissza veték volna *Tulon* városát a' Frantziák, minek- utánna, mind a' szárazon, mind a' tengeren nagy erővel megtámadták volna azt. Mivel pedig még ekkorig semmi bizonyos tudositás nem érkezett ezen fontos történetről Olasz Országból: azért mi is, nem mint bizonyos dolgot, hanem mint tsu- pa hirt közöllyük úrdemes Olvasóinkal. — E' mellett, múlt hólnapnak 17-dik napján tartatott ülésben (és így 15 nappal azután, hogy *Tulon* vissza vétetettek lenni mondatik) azon panaszol- kodott *Barrere* a' N. Gyűlés előtt, hogy *Tulon* városának ostromlatása, restesen, és nem úgy, mint kellene, folytattatik, éggyszersmind azt ja- vasolta, hogy e' következő únszólo írás kül- dettessen a' déli Frantzia tartományoknak lakó- saihoz: „Polgárok! igen sokára halasztjátok a'

nemzetnek *Tulón* ellen való bosszúállását, *Tulón* még is fenn tartja a' fejét, és az ottan lévő idegen katonák nemcsak gúlyolnak titeket, hanem keményen fenyegetődznek, és semmit sem félnek tőletek. Eggy királyi zászló akadályotokra vagyon a' közép tengerre való nézésekben. Az északi Frantziák diadalmaskodtak, a' déli Frantzia tartományok nem akarnak előbb menni. Polgárok! hát ugyan hadi segítségre vagyon é szükségtek? hiszem ti azt igértétek minékünk, hogy ti vissza fogjátok a' mi ki kötő helyeinknek és kereskedésünknek szabadságát szerzeni. A' királyoknak hadakozó seregei állanak előttetek. Vitézek! ti szabad emberek vagytok — marsirozzatok, reátok függesztette a' szabadság maga szeméit „ s. a. t. Hogyha tehát Decemb. 2 dik napján vissza vették volna *Tulón* városát a' Frantziák, bizonyosan égyszeribe Párisba repült volna annak híre, 's *Barrerne* volt volna oka a' N. Gyűlés előtt való panaszolkodásra. A' mi több *Borros* és *Freron* nemzeti biztosok is azt irták Párisba Decemb. 9-dik napján, hogy lehetetlenség volna a' *Tulón*ban lévő égyesült seregeket számos vóltok miatt meg támadni. Ezt is hozzá teszik, hogy gyakorta való égyütt beszélgetést tartanak *O Hara* Anglus vezérrel, kinek el fogatattása nem kevés kárára vagyon az Anglus seregeknek, és immár nagy árron is ki akarták ötet váltani; mellyre azt a' választ adták a' Frantziák, hogy valameddig *Tulont* vissza nem nyerik, addig *O Hárát* sem fogják el bortsátani.

Frantzia Ország.

Még tsak képzelni sem lehet annál szörnyűbb kégyetlenséget, mellyet a' Frantzia nemzeti biztosok, néhai *Lyonban*, most pedig *Ville-affranchiban*, az az, a' meg szabadított városban végbe visznek, nem embert, hanem fene állatot illet az ilyen tselkedet. Nemhogy a' meg vilá-

gosodott 18-dik; de még a' leg durvább 's pal-lérozatlanabb századok sem mutathatnak illetén kemény büntetést, 's bosszú-állást. Közelebb múlt hónapnak 4-dik napján ilyen foglatatú levelet küldött a' *Lyoni* revolutiónalis, avagy büntető széknek előülője a' Párisi N. Gyűléshez: „Imé meg küldöm az itten gvilotiniroztatott személy-lyeknek második laistromát, kiknek számok 113 ra megyen. Reménylem, hogy a' N. Gyűlés tökéletes meg elégedéssel fogja a' revolutiónalis széknek azt a' munkásságát tapasztalni, melly szerént azoknak a' patriotáknak árnyékaikat bosszúllya meg, a' kik ezen Sodomában meg gyilkoltattak. Nem sokára nagyobb igasságos dolgok fognak következni, négy, avagy öt száz tömlőizbea ültő contrarevolutionisták fogják rövid idő alatt gonofzságoknak jutalmát el venni. Eggyetlen eggy villám fogja töllök e' földet meg tisztítani. Vajha minden hozzájok hasonlók olly hirtelen öszve rontattatnak, és példáulú lennének e' világnak! Vajha minden pártosok eggy menykő ütés által verettetnének agyon! vajha minden rosszúl gondolkozókat meg rettentené ez a' nevezetes nap! vajha minden republicánusoknak szíveiket megerősithetné! — Alhatatosan jelentem, polgári előjáró tenéked, hogy minekutánna a' gonofzság a' pokolra alá fog szállani, és az emberiség fel fog elevenedni, akkor fog a' virtus innepet szentelni. „ s. a. t.

A' szegény *Lyonbeliek* követséget küldvén Párisba, illetén érzékeny ki fejezésekkel kértének magoknak botosánatot a' N. Gyűléstől: „Immár 400 gvilotiniroztatott meg közzülünk, és a' mint hallyuk, e' folyó hónapnak közepéig 4000 fog külömb-külobb féle halálnak neme által a' más világra küldtetni. Törvény szerzők! hányszor nem emlékeztettetek minket a' természetnek parantsolattaira, és az erköltsi tudománynak sarkalatos tikkelyeire — lehetetlen, hogy az emberiségnek magva egészlen meg fojtattatva legyen szíveitekben s. a. t. De ezen esedezésnek épen

annyi haszna volt, mint a' tégia mosatásának, mindnyájan meg átkodtanak a' N. képviselői *Rqbertspierre*-nek tanács-adására, a' ki leg inkább javasolta a' pártosokkal való kemény bánást. — Ezen alkalmatossággal azok a' Párisi lakosok is esedeztének, a' kiknek féjjeik és rokonaik tsupán gyanúságból fogattattak meg, 's vettettek tom-lótzre; de valamint amazok, úgy ezek is üres válasszal mentenek el a' N. Gyűlés elől, 's leg ottan a' végeztetett el, hogy a' logsagba üiöknek tiükos meg vizsgáltatásokra, olly biztosok rendeltetessenek ki, kiknek neveiket senki ki ne tanulhassa.

¹ *Collot d' Herbois*, a' ki Lyonból Párisba visszajza ment, hofzasan elő bezzellette azon városnak elenvaló környülállásait, 's a' biráknak tselekedeteiket: Nem fog *úgymond*, az ottan ki ootattott véren az emberiség szanakozni, hogy sokkal könnyebb 's rövidebb út és mód volna a' pártosoknak büntetésekre az ágyúval való agyon lövöldöztetés, mint a' gvillotinirozttatás, es hogy önnön magok a' bűnösök is inkább válasszyak magoknak az elsőbb halátnak nemét. Az i. lyetén világból való ki végeztetésnek módja, melyet sok an kégyetlenségnek lenni tartanak szükséges a' birákra nézve. A' ki a' pártosokon könyörül, eljensége a' szabadtságnak. — Végtére azt kívánta *Collot d' Herbois*, hogy minden Párisba szökött Lyonbeliek kerestessenek fel, 's fogattassanak meg, éggyszersmind hagyattasson jóvá az ott lévő biztosoknak tselekedetek, melyet bé is telylyesített a' N. Gyűlés.

A' Lyonban gvillotinirozttattak közt sok nevezetes és fő rangú emberek, gazdag kereskedők, és szfabrikánsok voltak. Múlt Novemb. 6 dik napján 70 ember áldoztatott fel ezen gonosz alkotmányon, 7 dik 3; 9 dik 10; 10 dik ismét 10; 's az után tsak nem minden nap 10, 20, sőt 30 személy is. Eggy *Loyer* nevezetű tanácsos urat vesztő piatzig kísírte hűséges hitves társa, holqt

a' leg érzékenyebb ki fejezésekkel való beszédet mondott a' jelenlévő katonákhoz és néző sokasághoz. A' többi közt: Én vagyok, *ügymond*, az, a' ki a' N. Gyűlés ellen való fegyver fogásra vettem férjemet, tehát nem ötet, hanem engemet, mint bűnöst öllyetek meg. Beszédének végzése után a' gvilotin delzkájára kötötetett férjére borúlván, sűrű könyvekkel ásztatta kedves férjének testét. (A' gvilotinének, és az ahoz tartozó elzöközöknek le ábrázolását meg küldöttem múlt elzötendő vége felé Erd. Olvasóimnak, meg fogom mostan jött új Olvasóimnak is, mihelyt mostani ügyes bajos dolgaim tágúlnak, küldeni) A' minden emberi érzékenység nélkül való barbarusok meg ragadván ezt az ártatlan aszony izemélyt le vetették a' gvilotine alkotmányáról, a' ki haza menvén, magát meg ölte. — Eggy *Favre* nevű ugyan akkor gvilotiniroztatott nevezetes embernek a' felesége más nap a' *Rhodanus* folyó vízbe ölte magát. *Rozies* Apátúr, a' ki a' földművelésről írott halznos munkája által igen nevezetessé tette magát a' tudós világ előtt, eggy bombi golyóbisal lövetett agyon fekvő nyofzolyájában. Hasonló szereztsétlenség érdeklette Lyon városának több nevezetes embereit is. A' még tömlötzben lévőknek számok reá megyen 6000 főre, kik között nem kevés catholicus és protestáns papok találtnak. Azoknak is, a' kik fegyvert nem fogtának a' Frantzia republica ellen minden vagyonok zsákmányra vetetik. Eggy *Vincent* nevezetű gazdag kereskedő, a' ki minden kintsét Angliába és Hollandiába küldötte, kénytelen vólt az arról adattatott *assecurans* levelet a' nemzeti biztosoknak által adni.

A' *Rajna* és *Mosla* mellyékén fekvő Fr. táborokhoz küldetett nemzeti képviselők, *Lebas*, és *St. Just* halván, hogy ama hires, nevezetes expap, és most a' revolutionalis széknél közönséges vádoló, *Schneider Eulogius*, rendkívül való pompával, hat lovas hintón ment volna bé *Straßburgba*, azt végzették, hogy mivel ő azon tsele-

kedete által igen meg sértette a' Fr. nemzet erköltseinek és constitutiójának égyügyűségét, reggeli 10 órától fogva, dél után 2 óráig állyon a' gvilotine alkotmányán, annakutáns pedig égygyik brigadától a' másikkhoz huzzoltasson, a' melly szententzia végbe is vitettett Dec. 14 dik napján.

Olasz Ország.

Fülébe mérvén *Paoli* Generálnak, Korsika mostani nagy bálványának, hogy a' N. Gyűlésnek biztosai igen kégyetlenül bántanak légyen a' *Bástiában* lévő Korsikanusokkal, ő is tromfal ütötte vissza a' tromfot, és azon szigeteknek *Corte* nevű erős városkájában 10 fogoly Frantziát akasztott fel Novemb. 20 dik napján, de koránt sem a' rendes hóhér által, hanem égygyik Frantziát a' másik által sórral az utólsóig, a' kit agyon lövetett, hogy ekképen halálukhoz közelgetvén tanúlyák meg, hogy a' Frantzia revolutió éppen a' legyen maga valóságában, a' mit ők iten égygynéhány hazájokfiaival végbe vinni kéntelenitettek.

Lengyel Ország.

A' *Grodnoi* közönséges Gyűlésnek végzése szerént, minden Lengyel Országban tartozkodó ki költözött Frantziáknak le kelleit a' hitet arra tenni, hogy ők mind addig, míg hazájokban vissza szereztetik a' békesség, tsendessen fogják ottan magokat viselni; és hogy ők nem a' törvénytelen N. Gyűlésnek, hanem *XVII Lajos* királynak jobbágyai kívánnak lenni, és ezt, 's nem mást, ismerik igaz és törvényes uroknak. Ezen kötelesegeket múlt hólnapnak 14-dik napján 191 Frantziák vitték végbe a' jó polgári rendtartásra ügyelő commissiónak mostani Élőölője *Alexandrovich* úr előtt. Vóltanak mindazonáltal nem kevesen olly meg átalkodott emberek is közöttök, a' kik kézzebbek vóltak Lengyel Országból ki bújdosni,

mint XVII. Lajos hívségére meg esküdni. Következett napon, u. m. Decemb. 15-dik napján volt az a' nevezetes nap Lengyel Országban, mellyen minden hadi és polgári tisztviseleknek meg kellett az új constitutióra esküdni. — Az elsőbkek *Ozaróvszky* korona fő vezér úr előtt, az utólsóbbak pedig *Moszzinszky* korona nagy Marsal úr előtt vitték ezen köteleességeiket végbe.

Béts.

Következendő Generál Májorok tétettek ő Császári 's Királyi Felsége által Feldmarsallájtinnantokká: *Károly* Austriai fő hertzeg, Austriai Belgyiomnak fő kórmányozója; *Kesborn*, *Ayrenhoff*, *Schlaun*, *Brunner*, *Jordis*, *Hutten*, *Schmerzing*, *Lilien Fridrik*, *Fábry*, *Gr. Sztáray*, *Gvozdanovich*, *Colli*, és *Ottó*; Generál Májorokká pedig következő Obesterek: *Barkó* Ferentz fő hertzeg Rgttől; *Zopf d' Altontól*, *Montfauult* Colloredó Jóseftől; *Baader* Húftól; *Keim* Bendertől; *Ótskay* Ferdinánd fő hertzegtől; *Kerpen* Deutschmeistertől; *Kovachevich* a' Gradiskánusoktól; *Baillet* Kléhektől; *Salis* Stuartól; *Bajalich* a' Szluini vég helyiektől; *Rofzelmini* a' Császár gyalogjaitól; *Linden* Kaunitztól; *Ott* Sándor Leopold hufzár regimentéből; *Kollowrát* Jordistól; *Herbert* a' második Banális regimentől, *Sporck* a' Toskánai nagy hertzegtől; *Roth* Wallistól; *Cantu* Belgiojósától; és *Schlegelhofer* Terczytól.

Múlt hólnapnak 19-dik napján vala azoknak az arany és ezüst jutalom pénzeknek ki osztogatatása, mellyeket halhatatlan emlékezetű II. Jósef Császár rendelt vala a' múlt Török háboruban azoknak a' vitézeknek meg jutalmaztatásokra, a' kik magokat mások felett meg különböztetik az ellenség ellen való viadalban. Illyetén jutalmaztató 30 arany, és 119 ezüst pénzek osztattanak ki a' nevezett napon, az egész *Wurmser* kórmánya alatt lévő hadi seregeknek jelenlétekben. Ezekből *Preusz* gyalog regimentének 1 arany, és 3

ezüst; *Pelegri* regementyének 1 arany, 3 ezüst; *Császár* gyalog regementyének 3 arany 7 ezüst; *Lasey* regementyének 2 ezüst; *Olivier Wallis* regementyének 2 arany, 16 ezüst; *Gyulay Sámuel* regementyének 3 arany, 11 ezüst; *Gróf Gyulay* szabad seregének 1 arany, 6 ezüst; a' *Horváth Ország* *égyesült batalionnak* 1 arany, 1 ezüst; *Wurmser* szabad seregének 1 arany, 4 ezüst; a' *Szerviai szabad seregnek* 1 arany, 1 ezüst; *Czok granatéros batalionnyának* 2 ezüst; *Rödel* batalionnyának 2 arany, 3 ezüst; *Ferdinánd* fő herczeg magyar gyalog regementyének 4 arany, 12 ezüst; a' *Székely gyalogságnak* 2 arany, 4 ezüst; az *Oldh batalionnak* 1 arany, 3 ezüst; a' *pattantyús seregek* 3 arany, 10 ezüst; a' *Sándor Leopold* fő herczeg hufzár regementyének 12 ezüst; *Erdödy* hufzárjainak 2 arany, 7 ezüst; a' *Székely hufzárroknak* 1 arany, 2 ezüst; a' *Mack* vasas regementyének 2 ezüst; a' *Császár dragonyos regementének* 1 arany, 5 ezüst; a' *Waldeck dragonyosainak* 3 ezüst medaillák, avagy meg jutalmaztató 's emlékeztető pénzek ajándékoztattak, Fejedelmekhez, 's hazájokhoz mutatott szembe ötlő vitézségéért.

Német Birodalom.

Berlinből érkezett tudósítások szerint *Fridrik* korona örökös herczeg múlt hólnapnak 24-ik napján szerkeztetett öltve, el jegyzett mátkájával a' *Meklenburg-Strelitzi* herczeg kis asszonnyal *Lovissával*; testvér öltse *Lajos* herczeg pedig, harmad nappal az után, u. m. Decemb. 26-dik napján, ugyan a' *Meklenburg-Strelitzi* herczeg kis asszonnyal, az elsőbnek testvérel *Friderikával*. Mind kettőnek gazdag gyöngyököt és betses köveket küldött az Angliai királyné, a' *Meklenburg-Strelitzi* uralkodó herczegnek, e' két mostan öltve párosított herczeg asszonyok édes atyoknak testvére. Felettébb ditsirik a' *Berliniek* e' két angyal herczeg asszonynak virtusait, kiváltképen nyájas le erefzkedéseket, és alázatosságokat, melly

két nevezetes virtus hasonló a' vasat magához vonzó mágneshoz. Talám nem vétek vele, hogyha a' Prussiai tartományokban szokásban lévő párosításnak módját itten elő beszéllem. Ottan soha senki lakadalmat nem szokott ütni, hanem dél után 3 avagy 4 órakor öfzve gyűlnek a' menyasszony szüléi házánál a' pap, a' völegény, 's ezeknek egy két rokonaik és baráttyaik, az egész vendégség egy 's két taffze kafféből, és egy kevés süteményből áll. Az ezzel való lakás közben ki áll a' pap, elő hívja a' mátkás személlye- ket, gyűrűket vált, és kezet fogatván a' mátkák- kal rövid imádsága után, meg áldja őket.

Török Ország.

Konstántzinápolyból leg közelebb hozzánk érkezett levelek arról tudósítanak bennünket, hogy ama híres *Mahmed Scutari Basa*, kevés számból álló, de igen hív embereivel közfikkán épült kastélyából ki ütvén, az ellene küldetett Basát, tulajdon testvér bátyját el fogta, hadi népét pedig rész szerént le nyakazta, rész szerént széllyel szórta. Sokkal veszedelmesebb ellensége támadott mostanában a' Konstántzinápolyi udvarnak egy Arabiai nevezetes emberben *Scheych Hujabiban*, a' ki nemtsak az Osmani birodalomnak, hanem a' Mahometána vallásnak is végső veszedelmet okozhat. Ez a' pártos Arabs egy átallyában tagadja Mahomet Prófetának Istentől lett küldtetését, a' Kóránnak mennyei sugallásból lett kélzitetését, a' móséknak, avagy török templomoknak, és a' közönséges isteni tiszteletnek szükséges vóltokat, és ő a' patriárkáknak együgyű szokásaikat akarván követni, követőivel égyetemben a' szabad ég alatt szokott imádkozni. Édes atya, egy 90 esztendőös öreg ember ezen új vallásnak szerzője, a' ki is annak sarkalatosabb tikkelyeit egy törvény forma könyvbe foglalván bé, eisöben tsak háza népének, annakutánna pedig egész nemzetének ki jelentette, és hirtelen számos követőket kapott, kikkel égyütt Mekka és Bassora közt sá-

torozván, félő, hogy a' Mekkában és Medinában lévő nagy kintset előbb vagy később magáévá ne tegye.

Hadi Történetek.

A' múlt hólnapnak végén, és e' folyónak kezdetében történt hadi dolgokról mély halgatás vagy on közöttünk, a' mellyet sok újságon kapó emberek rossz jelenségre magyaráznak.

Hanauból illyetén foglalatú irás érkezett Decemb. 30-dik napján közinkbe, hogy az Austriai seregeket, felettébb nagy erővel és dühösséggel támadták légyen meg a' kakasok, és hogy már most nem mi, hanem ők kukorikollyanak *Alsó-zsiában*, hanem más ugyan onnan, 's későbben érkezett levelekből értyük, hogy noha eleinten Szerentsések vóltanak is a' kakasok, és nemtsak a' Cs. K., hanem a' Prussiai seregeket is jó darabon vissza nyomták; de égyyszeriben meg fordulván a' Szerentsének kotzkája, múlt hólnapnak utolsó napján, tökéletes győzedelmet vettek rajtok a' *Brunsvigial* hertzeg és Gr. *Wurmser*. — Minthogy sem égyik, sem másik történetről még eddig semmi tudósítást ki nem adott a' *Bétsi* hadi Tanács, mi is sem égyiknek, sem másiknak hitelt nem adunk, hanem addig, míg bizonyosabb tudósítást vennénk, függöbe tartjuk ítélet tételünket.

Gróf *Wurmser*ről a' vagy on az udvari újság levelekben, hogy ő rész szerént az ellenség soksága, rész szerént az útnak alkalmatlansága miatt süllyössá tétetett táborig eleségeknék hordása által indittatván egélsz *Germersheimig* vissza vonta a' kórmányára bizattatott Cs. Kir. hadi seregeket.

Önnön maga Gr. *Wurmser* lovas hadi vezér azt írja *Schwetzingeni* kvártélyából Jan. 1-ső napján (*Schwetzingen* a' Palatinátusi választó Fejedelemnek nyári mulató és lakó helye *Heidelberg*hoz egy mélyföldnire) a' mint a' tegnap előtti udvari újság levelekben világosan ki vagy on tétetve, hogy a' kórmánya alatt lévő Cs. K. hadi

seregek a' *Rajna* vizének jobb partyán táboroznak, hogy *Manheimba* 2 batallion gyalogságot, egy ofztály lovasságot, és eggynehány ágyúkat, *Filipsburgba* egy batalliont, *Fort-Louisbe* pedig 3 batalliont és szükséges ártilleriát küldött őrizetbe; hogy a' *Frantzia* tábornak jobb szárnya *Spiránál*, bal szárnya pedig *Maykamnál* fekszik.

Koburg hertzeg azt a' jelentést teszi *Monsi* kvártélyából, Decemb. 28-dik napján, hogy a' *Stuárt* regementének *Obestere B. Salis* (már most *Generál Májor*) tudósítván, hogy *Bocscheppi* Fr. őrizetnek nagy része, az előtt negyed nappal onnan ki marsirozott, és mintegy 70 vagy 80 maradott légyen ottan egy Fr. kapitánnyal, a' ki gyakorta bé tsapott immár az *Austriai Flandriának* határain, és mint valamelly tolvaj égette 's puztitotta a' szegény lakosoknak hajlékaikat, a' nevezett hólnapnak 25-dik napján két oldalról küldött ellenek; hanem vitézeinknek oda lett érkezésekkel mingyárt lárma esvén, mind a' *Frantzia* kapitány, mind katonái el futottak, és tsak 12 ember maradt közzülök hátra, a' kik vitézeinkre tüzet adtak ugyan elsöben, de körül kerittetvén a' miéink által, kettőn kívül mind el fogattattak; részünkről pedig semmi kár nem esett.

A' *Madrittban* múlt Novemb. 29-dik napján költ levelek arról tudósitanak bennünket, hogy a' *Portugalliai* segítő sereg, mellynek száma 5500 főre tétetik, *Spanyól Országba* érkezvén *Rosas* vidékén szállítatott téli kvártélyba, el múltván az esztendőnek az a' tikkelye, a' mellyben táborba lehetne nékiek az ellenség ellen szállani. Még akkor bizonyos nem vólt, egészlen a' *Don Ricardos* *Generál* corpusához fog é azon *Portugalliai* sereg kaptsolatni, vagy pedig *Tulónba* küldtetni, a' hová már annakelőtte 600 *Portugalliai* katonák el mentenek az oda rendeltetett *Spanyól* seregekkel égyetemben? Nem lehetvén szerentséje *Ricardos* *Generálnak* *Perpignan* meg vételéhez, és tartván a' számos elleuségnek tsalárd szándékától, egészlen a' *Spanyól* földre vonta magát

vissza, és a' *Bellegardi* erősséget ki vévén, minden ekkorig általa el vétetett városokat és környékeket el hagyta. Ugyan azon *Madritti* levélből olvassuk, hogy a' Spanyolok 6000 embert vettettek legyen el a' múlt nyáron, ide nem számolván azon 10 ezer beteget, a' kik még mostan is az ispotályokban fekszenek. A' Frantziák vesztesége sem ment kevesebre, kiváltképen, hogyha az el szökött katonáknak számát is hozzá vesszük.

Már most semmi kétségünk nem lehet *Tulón* városának a' Frantziák által lett vissza vétetetéséről. Ekképen adja elő ezen történetet a' *Bétsi* udvari újság: Néhány *Tulónból* Decemb. 22-dik és több következő napjain *Livornóba* érkezett hajók, azt a' szomorú hirt vitték oda, hogy minekutánna a' *Tulón* előtt fekvő Frantzia patrióta seregek rendkívül meg szaporodtanak vóna, Dec. 17-dik napján égyfzersmind minden külső erősségekre nagy erővel rohantak, azokat el foglalták, és ámbár a' benn lévő égyesült seregek egész erejeket ellenek fordították legyen is, de még sem álhattak ellenek. Arra való nézve jobbnak lenni állították az égyesült Anglus-Spanyól flottának kormányozói a' *Tulóni* kikötő helyet oda hagyni, mint mind magokat, mind másokat el kerülhetetlen veszedelembe ejteni. Így lévén a' dolog, tábori eleségeiket, munitzióikat, és a' királyt kívánó lakosokat hajókra rakván, és a' Fr. hajókat, mellyeket a' hajós legényeknek nem lételek miatt el vinni lehetetlenség volt, nem különben a' magazinumokat fel gyűjtván, által engedték a' Fr. patrióta seregeknek a' várost, magok pedig minden hozzá tartozandókkal égyütt el mentek onnan. Reményljük, hogy ezen történetnek körülállásait bővebben közölhettyük ennekutánna Érd. Olvasóinkal; azt mindazáltal előre képzelhettyük, hogy valamiképen *Lyonban*, úgy *Tulónban* is dolga lesz a' gvilotinének.